

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2026 r. na posiedzeniu bez udziału stron
w sprawie M.M. wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania wyroku
Sądu Okręgowego w Kielcach
z dnia 16 grudnia 2024 r., sygn. akt IX Ka 1056/22,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach
z dnia 30 czerwca 2021 r., sygn. akt II K 1071/17,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Kasację od w/w wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, który zarzucił rażące naruszenie szeregu przepisów prawa, w tym art. 41 k.p.k. w zw. z art. 40 k.p.k. w stosunku do składu Sądu odwoławczego. W konkluzji skargi zawarto wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia argumentując, że za jego uwzględnieniem przemawia fakt, iż zarzuty kasacyjne wskazują na wysokie prawdopodobieństwo ich zasadności. W tej sytuacji wykonanie wyroku przed rozpoznaniem kasacji spowoduje dla skazanego i jego rodziny nieodwracalne i „rażąco negatywne skutki”.

Sąd Najwyższy stwierdza, że wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

W odniesieniu do zarzutu co do składu Sądu odwoławczego trzeba wskazać, że dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji (konkretnego zarzutu) musiałoby być niemal zbliżone do pewności. Wprawdzie ranga zarzucanego uchybienia jest poważna, lecz jego zaistnienie nie jest jednoznaczne i na tyle oczywiste, by badanie sprawy przez pryzmat przesłanek określonych w art. 532 § 1 k.p.k. przesądzało o konieczności przełamania reguły bezzwłocznego wykonania prawomocnego wyroku. Kwestia ewentualnego wystąpienia omawianego uchybienia wymaga gruntownej analizy zarówno akt sprawy w kontekście podniesionych w kasacji zarzutów, jak i stosownych dokumentów.

Wstrzymanie wykonania orzeczenia w związku z wniesieniem kasacji wchodzi w grę wyjątkowo, w razie zaistnienia szczególnych okoliczności, a to z tego względu, że kontrola kasacyjna dotyczy prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem trafności zawartych w nim rozstrzygnięć, które podlegają bezzwłocznemu wykonaniu. Zgodnie z regułą wyrażoną w art. 9 § 1 k.k.w. postępowanie wykonawcze wszczyna się bezzwłocznie, gdy orzeczenie stało się wykonalne, a wyrok - w myśl art. 9 § 2 k.k.w. - staje się wykonalny z chwilą jego uprawomocnienia. Jak wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, instytucja wstrzymania wykonania wyroku określona w art. 532 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, a potrzeby jej zastosowania nie może uzasadniać sama czynność wniesienia kasacji. Potrzeba ta aktualizuje się dopiero wówczas, gdy niezależnie od przyszłego rozstrzygnięcia co do zasadności skargi kasacyjnej już wcześniej można stwierdzić zaistnienie istotnych powodów do uznania słuszności tej kasacji, bądź też wówczas, gdy strona wykaże odrębnie istnienie szczególnych okoliczności powodujących, że wykonywanie lub wykonanie orzeczenia pociągałoby za sobą wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 maja 2023 r., IV KK 105/23, LEX nr 3567070; z dnia 8 lutego 2022 r., II KO 111/21, LEX nr 3305890*).

Co do pozostałych zarzutów dotyczących innego rażącego naruszenia prawa, to brak możliwości uznania na tym etapie, jeszcze przed merytorycznym rozpoznaniem sprawy, że wskazują one na tak poważne błędy w kontroli

apelacyjnej, iż powinny prowadzić do uchylenia wyroku Sądu odwoławczego. Przedmiotem rozważań związanych z oceną przez Sąd Najwyższy zasadności złożonego w trybie art. 532 § 1 k.p.k. wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia nie może być przecież całościowa ocena trafności i zasadności podniesionych w kasacji zarzutów, gdyż ta może zostać rozstrzygnięta dopiero w trakcie merytorycznego rozpoznawania nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Rozstrzygnięcie wniosku złożonego w oparciu o przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie stanowi swego rodzaju prejudykату w postępowaniu kasacyjnym, dlatego też w żaden sposób nie rzutuje ono na kierunek przyszłego rozstrzygnięcia odnośnie do kasacji. Nie oznacza zatem, że procesowo niedopuszczalne jest w przyszłości uznanie zarzutów podniesionych w kasacji za oczywiście zasadne.

Sąd Najwyższy nie neguje trudnej sytuacji rodzinnej i osobistej skazanego, jednakże okoliczności te mogą być wzięte pod uwagę w razie skorzystania przez niego z instytucji prawa karnego wykonawczego. Innymi słowy, tego rodzaju sytuacja może być ewentualnie podstawą do ubiegania się o udzielenie przerwy w jej odbywaniu wobec osadzenia w zakładzie karnym (art. 153 k.k.w.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[WB]

[r.g.]